

УДК 355.5(477)

DOI <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2019.6.205700>

ORCID 0000-0001-6697-3241

ORCID 0000-0003-0011-609X

ORCID 0000-0003-3065-9095

ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВИХ ПРАКТИК ТА СТАЖУВАНЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ОФІЦЕРІВ ТАКТИЧНОГО РІВНЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Олександр Полонський

Любов Кравченко

Павло Хоменко

У статті на основі розуміння соціальної необхідності покращення професійної підготовки майбутніх офіцерів тактичного рівня Національної гвардії України, особливо в умовах сучасного військово-політичного стану держави, провідним завданням сучасної військової освіти визначено побудову системи підготовки фахівців з урахуванням гострої соціальної потреби в офіцерах з високим рівнем компетентностей, загальної та військово-професійної культури, інтелектуального розвитку, що реалізується у процесі науково-дослідної діяльності.

Метою статті обрано дослідження на основі аналізу освітньо-професійних програм підготовки майбутніх офіцерів можливостей реалізації дослідницького потенціалу системи військових практик і стажувань курсантів різних років навчання.

З'ясовано, що підсилення дослідницького потенціалу практик та стажувань офіцерів Національної гвардії України потребує відповідальної підготовки керівників (педагога, офіцера курсової ланки), завдання якого під час планування і керівництва практикою полягає у створенні атмосфери співробітництва, особистісно зорієнтованого виховання, стимулювання пошукової діяльності курсантів. Водночас чітко структурована система навчальних практик і військових стажувань у роботі з особовим складом має значний дослідницький потенціал щодо самовдосконалення, саморозвитку, самореалізації особистості курсантів як майбутніх офіцерів, командирів, педагогів і вихователів.

Проведено висновок, що процес підготовки нової генерації офіцерського корпусу як фахівців, здатних чітко діяти в кризових ситуаціях, ефективно виконувати посадові обов'язки, керувати підлеглим особовим складом має відбуватися в поєднанні теоретичної і практичної підготовки, кінцевий результат якої зорієнтовується на вміння застосовувати набуті знання, навички діяти в нестандартних ситуаціях.

Ключові слова: *професійна підготовка, майбутні офіцери, загальнопедагогічна культура, дослідницька компетентність, система військових практик і стажувань.*

Постановка проблеми. Підготовка майбутніх офіцерів Національної гвардії на сьогоднішній день є однією із актуальних проблем військової освіти. Сучасний військово-політичний стан української держави зумовлює трансформацію вимог до особистісних і професійних якостей майбутніх офіцерів. Провідним стратегічним завданням сучасної військової освіти є побудова якісно нової системи професійної підготовки майбутніх офіцерів, зокрема – Національної гвардії України, яка є системою компетентностей, що визначаються спеціалізацією фахівця та його професійним суспільним призначенням.

Згідно Концепції військової освіти в Україні головною метою якої є збереження досягнень вищої військової школи України, її науково-педагогічного потенціалу, забез-

печення якісної підготовки військових фахівців відповідно до сучасних вимог, формування і забезпечення розвитку високих моральних якостей громадянина України та захисника Вітчизни, Національна академія Національної гвардії України забезпечує підготовку офіцерів із високим рівнем професіоналізму, компетентності, інтелектуального розвитку, загальної та військово-професійної культури, що реалізується в процесі науково-дослідної діяльності кожного майбутнього фахівця. Науково-дослідницька діяльність майбутніх офіцерів Національної гвардії України включає готовність до вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування методів наукового пізнання, застосування діагностичного підходу до вирішення конкретних службово-бойових завдань, аналізу та узагальнення результатів діяльності (Статут НАНГУ, 2019).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналітико-пошукова робота з проблеми дозволила встановити, що сьогодні існує низка досліджень, у яких розглядаються питання науково-дослідної діяльності. Насамперед, це праці В. Бордовського, Л. Квіткіна, М. Князяна, О. Торічного, В. Шейка. Зокрема, дослідження І. Беца, О. Торічного присвячені науково-дослідній діяльності офіцерів прикордонної служби; праці О. Царенко – присвячені організації наукової діяльності викладачів вищих військових навчальних закладів. Проблемі науково-дослідницької роботи як засобу формування лідерських якостей курсантів Національної гвардії України надають уваги Н. Тробюк та О. Ігнатюк. Питання підготовки компетентних фахівців у військовій педагогіці досліджується у працях О. Барабанщикова, Л. Кандибовича, А. Ліготського, В. Маслова, І. Хорєва, В. Ягупова та ін. Значення практичної підготовки та військового стажування розглядали у своїх роботах В. Балашова, В. Довбеус, Ю. Кудінов, Ю. Сердюк, В. Щербань та ін. Водночас сьогодні доцільно розглядати цей аспект у комплексі з практичною підготовкою майбутніх офіцерів, адже, дослідницький потенціал системи військових практик та стажувань у професійній підготовці офіцерів тактичного рівня Національної гвардії України ще не був предметом окремого наукового дослідження.

Мета статті – на основі аналізу освітньо-професійних програм військової підготовки дослідити потенціал системи військових практик та стажувань курсантів у професійній підготовці майбутніх офіцерів Національної академії Національної гвардії України.

Виклад основного матеріалу. Системний аналіз комплексу наукових джерел з проблеми засвідчує, що науково-дослідницька діяльність майбутніх офіцерів військового закладу вищої освіти базується на інформаційній, розвивальній, креативній та гуманістичній функціях такої діяльності і включає інтелектуальні вміння, а також систему професійно-дослідних знань, на основі яких формується стиль наукового мислення, що визначає характер наукової творчості, готовність і прагнення майбутнього фахівця отримувати, шукати, переробляти інформацію й науково обґрунтовано використовувати її у перетворенні дійсності (Лісніченко, 2013). Дослідник Н. Тробюк пропонує виділяти такі форми науково-дослідної роботи курсантів Національної гвардії України: робота в наукових гуртках, навчально-дослідницьких лабораторіях; підготовка наукових доповідей, повідомлень, рефератів, оглядів та виступів із ними на заняттях, засіданнях кафедр, наукових гуртків, наукових і науково-практичних конференціях курсантів академії, круглих столах та наукових семінарах; участь в кафедральних, загальноакадемічних та міжнародних конференціях, навчально-методичних, круглих столах, олімпіадах і конкурсах на кращу студентську роботу; участь у зустрічах з ученими і військовослужбовцями Національної гвардії; підготовка публікацій за результатами проведених наукових досліджень (Тробюк, 2017). Загалом погоджуючись із ученого, вважаємо за необхідне підкреслити високий науково-дослідний потенціал системи виробничих практик та стажувань, на які відводиться навчальним планом підготовки 300 годин навчального часу.

Дослідження А. Галімова присвячене ролі практичної підготовки у формуванні професійної компетентності офіцерів. Під поняттям «практична підготовка» автор розуміє систему заходів, спрямовану на формування молодого фахівця як соціально адаптованої та відповідальної особистості, здатної застосовувати набуті знання і вміння в конкретних оперативно-службових ситуаціях (Галімов, 2011).

Аналіз нормативних документів підготовки майбутніх офіцерів дозволяє визначити терміни «стажування (практику курсантів (слухачів, студентів) як складник практичної підготовки військових фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів для Збройних Сил України, інших міністерств та центральних органів виконавчої влади України, які мають у своєму підпорядкуванні військові формування.

Цінним із позицій завдань цього дослідження є виокремлення М. Нещадимом рівнів практичної підготовки військового фахівця: користувальницький, операторський, експлуатаційний, дослідницький, технологічний. Дослідницький рівень, на думку автора, поєднує теоретичне навчання (знати методи дослідження систем і методи оцінки ефективності їх застосування для вирішення конкретних завдань) і практичне навчання (уміти проводити наукові дослідження систем (об'єктів) з метою перевірки їхньої відповідності заданим властивостям, а також обрати з безлічі систем ту, що дозволила б найбільш ефективно вирішувати прикладні завдання) (Нещадим, 2003).

Комплексний аналіз освітньо-професійної програми «Технічне обслуговування та ремонт автобронетанкової техніки» підготовки курсантів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 255 «Озброєння та військова техніка» (Освітньо-професійна програма «Технічне обслуговування та ремонт автобронетанкової техніки» підготовки курсантів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 255 «Озброєння та військова техніка»), 2016) засвідчив, що система військових практик і стажувань у професійній підготовці офіцерів тактичного рівня Національної гвардії України містить військову, виробничу практик та військове стажування (табл. 1).

Таблиця 1. Розподіл навчальних практик і стажувань у підготовці офіцерів тактичного рівня

Найменування	Семестр	Кількість годин	
		Під керівництвом викладача	Самостійні заняття
Військова практика	4	36	24
Виробнича практика	6	36	24
Ремонтна практика			
Військове стажування	7	108	72

Важливим складником практичної підготовки курсантів визначено *військову практику у військових частинах НГУ*, яка здійснюється з метою закріплення теоретичних знань, отриманих на певному етапі навчання відповідно до спеціальності (спеціалізації), набуття та вдосконалення професійних навичок і вмінь (Програма військової практики для курсантів 2-го року навчання факультету логістики, напрям (спеціальність): 274 «Автомобільний транспорт», спеціалізація: «Автомобільна техніка військ», 2018). Військова практика курсантів 2-го року навчання проводиться у відповідності до програми навчання та навчального плану, згідно з наказом Командувача Національної гвардії України з метою закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок роботи на посадах молодших командирів. Метою військової практики курсантів є закріплення і розширення теоретичних знань, придбання і закріплення умінь управління діями особового складу у

повсякденній діяльності, діями варт та військових нарядів під час виконання службових і бойових завдань (Програма військової практики для курсантів 2-го року навчання факультету логістики, напрям (спеціальність): 274 «Автомобільний транспорт», спеціалізація: «Автомобільна техніка військ», 2018).

Системний аналіз програм військової практики для курсантів 2-го року навчання факультету логістики дозволило виокремити такі типові завдання, виконання яких сприяє формуванню дослідницької компетентності фахівців: знання змісту керівних документів, які регламентують виконання службових і бойових завдань; набуття практики у виконанні службових обов'язків на посаді командира відділення; ознайомлення з особливостями організації та несення служби під час виконання обов'язків стажера начальника військового наряду, стажера помічника начальника планової (судової, зустрічної) варті, стажера розвідного внутрішньої варті, стажера помічника начальника варті з охорони важливого об'єкта; практичне закріплення отриманих на планових заняттях знань та вмінь щодо виконання службових і бойових завдань у складі варт та військових нарядів на посадах, що відповідають штатній категорії (командир відділення), ознайомлення з формами та способами їх виконання; вивчення організаційно-штатної структури військових частин та підрозділів Національної гвардії; удосконалення методичних умінь та навичок проведення тренувань зі стрийової та фізичної підготовки з особовим складом відділення; закріплення дослідницьких умінь з експлуатації озброєння, військової техніки та їх використання у різноманітних видах службової і бойової діяльності; набуття вмінь проведення роботи з особовим складом з використанням основних положень військової психології та педагогіки, історії і духовної культури українського народу та його війська, заходів щодо попередження дисциплінарних порушення підлеглих, проведення оцінки стану військової дисципліни у відділенні; виховання потреби систематичного поновлення своїх знань та творчого їх застосування у практичній діяльності.

Також курсанти під час військової практики оволодівають дослідницькими навичками виконання функціональних обов'язків (за посадою практики), визначають індивідуальну траєкторію підвищення освітньо-професійної підготовки, розвитку особистісних і професійних якостей. Дослідницька діяльність передбачає виконання індивідуальних завдань й особистого плану роботи. У процесі практики вивчають нові форми роботи командирів (начальників) щодо керівництва повсякденною діяльністю військової частини (установи, організації), ведеться журнал військової практики (Програма військової практики для курсантів 2-го року навчання ..., 2018).

Дослідницьку діяльність майбутнього офіцера тактичного рівня вдосконалюють і реалізують у ході виробничої практики на 3 курсі підготовки (див. табл. 1). Цей вид практики курсантів є визначальним модулем процесу закріплення теоретичних знань і одержання практичних навичок з робіт по ремонту автобронетанкової техніки. Метою виробничої практики курсантів є оволодіння ними сучасними методами, формами організації та знаряддями праці, формування умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах (Програма виробничої практики для курсантів 3-го року навчання факультету логістики, напрям (спеціальність): 274 «Автомобільний транспорт», спеціалізація: «Автомобільна техніка військ», 2018).

Дослідницькі завдання виробничої практики передбачають: набуття та вдосконалення навичок з експлуатації, ремонту та зберігання автобронетанкової техніки, засобів обслуговування та ремонту, організації обліку, категорювання та списання техніки; вивчення та практичне опанування організацією, виробництвом та управлінням ними, технологічним процесом ремонту, ознайомлення з устаткуванням та технологічним оснащенням підприємств та засобами автоматизації управління, заходами з охорони навко-

лишньою середовища; вивчення роботи апарату прийомки та відділу технічного контролю підприємств; виховання любові до праці, старанність у роботі з технікою, відповідальність за якість проведених робіт; прищеплювання пізнавальної активності, прагнення до пошуку нового, розвиток раціоналізаторських здібностей (Програма виробничої практики для курсантів 3-го року навчання ..., 2018). За результатами виробничої практики курсант має досліджувати: організаційну структуру даного ремонтного підприємства; технологічний процес капітального ремонту автомобілів на підприємстві; порядок прийому ремонтного фонду, основні способи і методи дефектування деталей, що застосовуються на підприємстві; технічні умови для випробування двигунів автомобілів та гусеничних машин. Також мають бути сформовані дослідницькі уміння щодо розбирання та збирання вузлів, агрегатів та машин; операцій технологічного процесу відновлення деталей, вузлів, агрегатів та організація робочих місць; навички щоденного обслуговування спорудження та устаткування на робочому місці.

Невід'ємним складником практичної підготовки курсантів є *стажування у військових частинах НГУ*, що здійснюється з метою закріплення теоретичних знань, отриманих на певному етапі навчання відповідно до спеціальності (спеціалізації), набуття та вдосконалення професійних навичок і вмінь (Програма військового стажування для курсантів 4-го року навчання ..., 2018).

Дослідницьку спрямованість військового стажування курсантів зорієнтовано на закріплення і розширення теоретичних знань, придбання і закріплення умінь та практичних навичок роботи на військовій техніці, а також з особовим складом підрозділу в обсязі посади командира автомобільного взводу, командира автомобільної роти, начальника автомобільної служби батальйону (полку). Військове стажування курсантів проводять впродовж чотирьох тижнів у підрозділах та частинах Національної гвардії України за розпорядженням командувача Національної гвардії України на посадах: командира автомобільного взводу, командира автомобільної роти, начальника автомобільної служби батальйону (полку) (Програма військового стажування для курсантів 4-го року навчання ....., 2018). За результатами військового стажування формуються дослідницькі вміння: самостійно виконувати обов'язки за посадою призначення; здійснювати керівництво технічним обслуговуванням та поточним ремонтом машин взводу, роти; проводити перевірку технічного стану машин, доповідати командирові роти про виявлені недоліки та їх усунення; організувати і здійснювати заходи по підготовці машин до виходу з парку та проводити їх перевірку перед виїздом; проводити на машинах взводу (роти) регульовальні роботи, які не можуть бути виконані водіями; здійснювати контроль за оформленням шляхових листів водіями взводу (роти); проводити заняття з особовим складом взводу (роти) з бойової та спеціальної підготовки (Програма військового стажування для курсантів 4-го року навчання факультету ..., 2018).

Зрозуміло, що реалізація дослідницького потенціалу практик та стажувань майбутніх офіцерів Національної гвардії потребує серйозної підготовки керівника (педагога, офіцера курсової ланки), завдання якого під час планування і керівництва практикою полягає у створенні атмосфери співробітництва, особистісно зорієнтованого виховання, стимулювання пошукової діяльності курсантів. Водночас чітко структурована система навчальних практик і військових стажувань у роботі з особовим складом має значний дослідницький потенціал щодо самовдосконалення, саморозвитку, самореалізації особистості курсантів як майбутніх офіцерів, командирів, педагогів і вихователів.

Науково-дослідницька діяльність майбутніх офіцерів тактичного рівня в процесі навчальних, військових практик та військового стажування потребує таких систематизованих умінь: здійснення динамічного аналізу ситуацій; порівняння раніше вивчених фактів і умінь передбачати наслідки власної діяльності; використання альтернативних шля-

хів пошуку інформації; побудова системи причинно-наслідкових зв'язків; уміння інтегрувати і синтезувати практично отримані висновки; пошук альтернативних варіантів розв'язання проблеми, вибір та обґрунтування найоптимальнішого з них; побудова гіпотез; аналіз та узагальнення досліджуваних фактів; уміння міркувати; уміння формулювати висновки; здатність об'єктивно оцінювати процес і результат діяльності.

Висновки. Отже, процес підготовки представників нової генерації офіцерського корпусу, здатних чітко діяти в кризових ситуаціях, ефективно виконувати посадові обов'язки, керувати підлеглим особовим складом має відбуватися в поєднанні технологій теоретичної і практичної підготовки, кінцевий результат якої зорієнтовується на вмінні застосовувати набуті знання, уміння і навички в нестандартних ситуаціях конкретної обстановки і умовах організації роботи з особовим складом доречного підрозділу.

ЛІТЕРАТУРА

- Галімов, А. В. (2011). Роль практичної підготовки у формуванні професійної компетентності офіцерів-прикордонників. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*, 5. Взято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2011_5_5.
- Концепція військової освіти в Україні*. Взято з <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1410-97-%d0%bf>.
- Лісніченко, Ю. (2013). Теоретичні основи підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 29, 90-94. Взято з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2013_29_28.
- Нещадим, М. І. (2003). *Військова освіта України: історія, теорія, методологія, практика*: монографія. Київ: ВПЦ «Київський університет».
- Освітньо-професійна програма «Технічне обслуговування та ремонт автобронетанкової техніки» підготовки курсантів першого (бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 255 «Озброєння та військова техніка»*. (2016). Харків: Національна академія Національної гвардії України.
- Програма військового стажування для курсантів 4-го року навчання факультету логістики, напрям (спеціальність): 274 «Автомобільний транспорт», спеціалізація: «Автомобільна техніка військ»*. (2018). Харків: Національна академія Національної гвардії України.
- Програма військової практики для курсантів 2-го року навчання факультету логістики, напрям (спеціальність): 274 «Автомобільний транспорт», спеціалізація: «Автомобільна техніка військ»*. (2018). Харків: Національна академія Національної гвардії України.
- Програма виробничої практики для курсантів 3-го року навчання факультету логістики, напрям (спеціальність): 274 «Автомобільний транспорт», спеціалізація: «Автомобільна техніка військ»*. (2018). Харків: Національна академія Національної гвардії України.
- Статут Національної академії Національної гвардії України*. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30 червня 2014 року. Взято з http://nangu.edu.ua/?page_id=53373.
- Тробюк, Н. Ю., Ігнатюк, О. А. (2017). Науково-дослідницька робота як засіб формування лідерських якостей курсантів Національної гвардії України. В кн. О. Г. Романовський (Ред.), *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти*: зб. наук. пр. (Вип. 46 (50), С. 38-44). Харків: НТУ "ХПІ".

REFERENCES

- Halimov, A. V. (2011). Rol praktychnoi pidhotovky u formuvanni profesiinoi kompetent-nosti ofitseriv-prykordonnykiv [The role of practical training in shaping the professional competence of border guards]. *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi pry-kordonnoi sluzhby Ukrainy [Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine]*, 5. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2011_5_5 [in Ukrainian].
- Kontsepsiia viiskovoi osvity v Ukraini [Concept of military education in Ukraine]*. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1410-97-%d0%bf> [in Ukrainian].
- Lisnichenko, Yu. (2013). Teoretychni osnovy pidhotovky maibutnikh ofitseriv do profesiinoi diialnosti u protsesi vyvchennia fakhovykh dystsyplin [Theoretical bases of preparation of future officers for professional activity in the process of study of professional disciplines]. *Naukovyi visnyk Uzhhorod-skoho natsionalnoho universytetu [Scientific Bulletin of Uzhhorod National University]*, 29, 90-94. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2013_29_28 [in Ukrainian].
- Neshchadym, M. I. (2003). *Viiskova osvita Ukrainy: istoriia, teoriia, metodolohiia, praktyka [Military education of Ukraine: history, theory, methodology, practice]: monohrafiia*. Kyiv: VPTs "Kyivskiy universytet" [in Ukrainian].
- Osvitno-profesiina prohrama «Tekhnichne obsluhovuvannia ta remont avtobronetankovoi tekhniky» pidhotovky kursantiv pershoho (bakalavrskoho rivnia vyshchoi osvity spetsialnosti 255 "Ozbroiennia ta viiskova tekhnika") [Educational and professional program "Maintenance and repair of auto-armored vehicles" training cadets first (bachelor's degree of higher education specialty 255 "Weapons and military equipment")]*. (2016). Kharkiv: Natsionalna akademiia Natsionalnoi hvardii Ukrainy [in Ukrainian].
- Prohrama viiskovoho stazhuvannia dlia kursantiv 4-ho roku navchannia fakultetu lohistyky, napriam (spetsialnist): 274 "Avtomobilnyi transport", spetsializatsiia: "Avtomobilna tekhnika viisk" [Military internship program for cadets of the 4th year of the Faculty of Logistics, direction (specialty): 274 "Automobile transport", specialization: "Automobile equipment of troops"]*. (2018). Kharkiv: Natsionalna akademiia Natsionalnoi hvardii Ukrainy [in Ukrainian].
- Prohrama viiskovoi praktyky dlia kursantiv 2-ho roku navchannia fakultetu lohistyky, napriam (spetsialnist): 274 "Avtomobilnyi transport", spetsializatsiia: "Avtomobilna tekhnika viisk" [Program of military practice for cadets of the 2nd year of study of the Faculty of Logistics, direction (specialty): 274 "Road Transport", specialization: "Automotive Troops"]*. (2018). Kharkiv: Natsionalna akademiia Natsionalnoi hvardii Ukrainy [in Ukrainian].
- Prohrama vyrobnychoi praktyky dlia kursantiv 3-ho roku navchannia fakultetu lohistyky, napriam (spetsialnist): 274 "Avtomobilnyi transport", spetsializatsiia: "Avtomobilna tekhnika viisk" [Production Practice Program for cadets of the 3rd year of the Faculty of Logistics, direction (specialty): 274 "Road Transport", specialization: "Automotive Troops"]*. (2018). Kharkiv: Natsionalna akademiia Natsionalnoi hvardii Ukrainy [in Ukrainian].
- Statut Natsionalnoi akademii Natsionalnoi hvardii Ukrainy [Charter of the National Academy of the National Guard of Ukraine]*. Nakaz Ministerstva vnut-rishnykh sprav Ukrainy vid 30 chervnia 2014 roku. Retrieved from http://nangu.edu.ua/?page_id=53373 [in Ukrainian].
- Trobiuk, N. Yu., & Ihnatiuk, O. A. (2017). Naukovo-doslidnytska robota yak zasib formuvannia liderskykh yakosteiv kursantiv Natsionalnoi hvardii Ukrainy [Research as a means of forming the leadership qualities of cadets of the National Guard of Ukraine]. In O.

H. Romanovskyi (Ed.), *Problemy ta perspektyvy formuvannia natsionalnoi humanitarno-tekhnichnoi elity [Problems and prospects of formation of the national humanitarian and technical elite]: zb. nauk. pr. (Is. 46 (50), pp. 38-44)*. Kharkiv: NTU "KhPI" [in Ukrainian].

THE RESEARCH CAPACITY OF THE SYSTEM OF MILITARY PRACTICES AND INTERNSHIPS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF TACTICAL LEVEL OFFICERS OF NATIONAL GUARD OF UKRAINE

*Oleksandr Polonskyi
Liubov Kravchenko
Pavlo Khomenko*

In the article on the basis of understanding the social necessity of improvement of professional training of future tactical level officers of National guard of Ukraine, especially in the context of the modern military-political situation in the state, the leading task of modern military education is defined the creation of training system of specialists taking into account the urgent social need in officers with a high level of competencies, general and professional military culture, intellectual development, that is realized in the process of scientific research activity.

The aim of this article is to conduct the research-based analysis of educational professional programmes of future officers' training opportunities to realize the research potential of the system of military practices and internships of cadets of different years of study.

It was found that the strengthening of research capacity of practices and internships of National guard of Ukraine officers needs responsible training of commanding officers (teachers, staff course officers), whose task during the planning and management of the practice is to create an atmosphere of cooperation, student-centered education, encouraging of research activities of cadets. At the same time clearly structured system of training practices and military internships while working with the personnel has significant research potential of self-improvement, self-development, self-actualization of the cadets as future officers, commanders, teachers and educators.

It was concluded that the process of training a new generation of the officer corps as professionals, able to act in crisis situations, to perform their duties effectively, to direct subordinate staff, should be done in a combination of theoretical and practical training, the end result of which is focused on the ability to apply acquired knowledge and skills to act in unusual situations.

Key words: professional training, future officers, general pedagogical culture, research competence, the system of military practices and internships.

Надійшла до редакції 26.08.2019 р.